

Verslag van de vierdaagse reis naar Friesland (3/06/2025 tot 6/06/2025)

Bij het ochtendkrieken stonden 35 leden te popelen om zich vier dagen te laten onderdompelen in de Friese geschiedenis, cultuur, tradities en natuur. We vertrokken naar onze noorderburen voor een lange rit langs de Nederlandse snelwegen richting Utrecht, Lelystad en de Noordoostpolder en hielden onderweg halt voor een ontbijtstop en een onvoorzien ommetje doorheen het romantische vestingstadje Sloten. We namen een broodlunch in Sneek, het centrum van het Friese merengebied en dé mooiste waterstad van de provincie. Na de middag kuierden we daar langs schitterende grachtenpanden en smalle klinkerstraatjes met vele historische gebouwen opgesierd door prachtige gevels en leuke winkeltjes. De absolute eyecatcher van deze tweede Elfstedenstad is de 15de-eeuwse “Waterpoort”, die initieel een militaire functie had en afsluitbaar was, maar thans een sierpoort is die toegang geeft tot de stadskanalen. Ze bestaat uit twee

achtkantige torens met ertussen een brug over de smalle vaarroute waarboven een fraaie poortwachterswoning staat. Verder kregen we veel achtergrondinformatie bij het monumentale stadhuis met zijn rijk versierde voordeur, de Martinikerk met zijn afzonderlijk houten klokhuis, de middeleeuwse Jacobijnenkerk, enkele beelden en gezellige hofjes. Daarna zetten we onze route verder naar Leeuwarden, de hoofdstad van Friesland. Deze plek was culturele hoofdstad van Europa in het jaar 2018 en is gekend voor zijn waardevolle binnenstad. We vinden er naast de meest idyllische stadsgrachten en zeer veel groen ook talrijke historische gebouwen in diverse stijlen en indrukwekkende kerken alsook prachtige stadsparken. Het boegbeeld van de stad is de Oldehove, een toren die schever staat dan het bouwwerk in Pisa. Andere hotspots zijn de imposante Blokhuispoort waar ooit een strenge gevangenis was gevestigd en nu een bruisend zakelijk en cultureel centrum is, het 18de-eeuwse stadspaleis Princessehof en schitterende sculpturen. Leeuwarden is ook één grote kunstgalerij omdat dichters, street-artists en miniatuurmakers er hun werk deden. Na dat cultuurbad gingen we naar ons charmehotel “Oranje Hotel” gelegen in het historische hart van de stad waar we voor het slapen gaan genoten van een driegangen avondmaal. De tweede dag stond in het teken van totaal ander erfgoed want we beleefden de wereld van de koffie en de Friese paardencultuur. Iedereen kent ongetwijfeld Douwe Egberts. De rijke geschiedenis van het bedrijf begon meer dan 270 jaar geleden toen deze kruidenier samen met zijn vrouw in het kleine Friese dorpje Joure een winkeltje “De Witte Os” opende dat later de basis vormde van deze meesterlijke koffiebranderij. We reden het monumentale terrein binnen waar de bakermat van “Douwe Egberts” ligt. Hier zijn de winkel, de fabriek en de pakhuizen gevestigd waarmee het allemaal begon. In het voormalige pakhuys ontdekten we via een gegidste rondleiding hoe het bedrijf uitgroeide van kleine lokale familieonderneming tot multinational en nu behoort tot één van de drie grootste koffiebranders wereldwijd. In de fabriek maakten we kennis met de mensen, producten en innovaties die belangrijk waren in de bedrijfsgeschiedenis. In die optiek doorliepen we de fotogenieke metaalwarenmakerij en de authentieke drukkerij. Het museum liet verder de kunst van het koffie maken zien, van plant al over boon tot aromatisch kopje koffie. We kregen uitleg over de soorten bonen zoals arabica en robusta en vernamen hoe de bonen werden geproefd, gebrand, geroosterd, gemengd, gemalen en verpakt alsook over hoe de koffie zijn smaak krijgt. Daarnaast kwam ook het maken van echte thee aan bod, van theeblaadjes tot een geurig kopje thee want Pickwick heette eerst Douwe Egberts Thee. Het pronkstuk was de theezakjesmachine die het theezakje vouwt en het touwtje met het labeltje eraan bevestigt. Omdat Joure in de 19de eeuw het epicentrum was van de Friese klok, vergaapten we ons in een bijgebouw aan 's werelds grootste staartklokkencollectie. Na de middag bezochten

we één van Nederlands mooiste stoeterijen “Het Swarte Paert” gelegen in een prachtige bosrijke omgeving. Het Friese paard is hét oudste inlandse raspaard van Nederland, te herkennen aan zijn elegant uiterlijk en fiere houding. Kenmerkend zijn de zwarte kleur, het edele hoofd, de sierlijke gebogen hals, de weelderige manen, staart en sokken, de imponerende verheven draf en het vriendelijke karakter. We namen een kijkje in de stallen met sportpaarden, de jonge paarden en de hengstenhouderij. Gidsen vertelden honderduit over de sport en de geschiedenis van het statige paard. Ook de expositieruimte met klederdrachten, sjezen, arrensleden, koetsen en rijtuigen was de moeite. Nadien genoten we met volle teugen van een leuke dressuurshow met uitleg en als apotheose een kür op muziek. Na het ontbijt bracht op dag drie de uitstap ons naar de bijzondere haven van Lauwersoog. In deze ideale speelplek voor varen en watersporten mocht een boottocht niet ontbreken. De schipper vertelde uit de losse pols over het ontstaan, de omgeving, de fauna, de flora en de recreatie van het Lauwersmeer. Tijdens de broodjeslunch beleefden we een ontspannend fluisterstil vaaruitje door het “Nationaal Park Lauwersmeer” met uitleg over dit bosrijke reservaat. Na de middag hadden we een uniek bezoek aan het gloednieuwe “Zeehondencentrum”, veruit het grootste gespecialiseerde zeehondenziekenhuis van Europa, dat voorheen was gevestigd in Pieterburen, maar sedert begin dit jaar onderdeel is van het Werelderfgoedcentrum (WEC) Waddenzee, het leefgebied van de gewone en grijze zeehonden. Wanneer deze roofdieren door vervuiling of schroeven van boten ziek of gewond zijn of hun moeder zijn kwijt geraakt, verzorgt een team van dierenartsen en verzorgers ze in bassins gevuld met gefilterd zeewater. Er zijn ook intensive-care-units en quarantaine verblijven zodat ze elkaar niet besmetten. Een gepassioneerde gids vertelde over de opvang en de verzorging van de zeehonden middels medicatie en speciale voeding. Als ze genezen zijn worden de zeerobben weer uitgezet in de Waddenzee. Daarenboven konden we van dichtbij kennis maken met hun leefwereld en in de showpool via een ruit hen onder water bekijken. Na dit natuurbad gingen we terug naar ons hotel, maar stopten we even als toemaatje bij de Tegeltjesbrug waar de foto's van de Elfstedenrijders op blauw getinte tegeltjes prijken. Dag vier genoten we een laatste keer van een lekker ontbijt in het hotel en namen afscheid van Leeuwarden. We startten de dag met een wandeling door het gastvrije havenplaatsje Makkum gelegen aan het IJsselmeer. Dit op een terp ontstane leuke dorpje is niet alleen gekend voor zijn monumentale koopmanshuizen en zijn waaggebouw, maar is recent ook uitgegroeid tot een watersportparadijs. Daarna reden we langs de museumroute om een idee te krijgen van de authentieke en typische Friese dorpjes en passeerden mooie panden, immense boerderijen en een prachtige natuur. We zetten onze weg verder langs Workum, vroeger een welvarend stadje met levendige handel in paling en nu gekend om zijn beschermd stadsgezicht en Jopie Huisman Museum. Ook het aan het IJsselmeer gelegen kleine plaatsje Hindeloopen, trouwens één van de “Elf Steden”, was de moeite en vroeger welvarend dankzij zijn handel en kleurrijk beschilderde meubelen. Na de lunch brachten we er een bezoek aan het “Friese Schaatsmuseum” dat pal in het hart van de stad ligt. Het bezit niet alleen de grootste collectie schaatsen en sleeën ter wereld waaronder enkele merkwaardige exemplaren, maar daar valt ook de complete geschiedenis van de Elfstedentocht te bewonderen die sedert 1909 vijftien keren heeft plaats gevonden. De oude werkplaatsen als smederijen en lakkerijen deden een enig stukje geschiedenis herleven. Daarna deden we een tochtje langs bruggetjes, leuke stadswoningen en bijzondere doorkijkjes. Via Amsterdam busten we naar Gavere terug met onderweg nog een stop voor een driegangendiner. Iedereen was positief verrast over de leerrijke reis en had een rugzak vol prettige en onvergetelijke herinneringen mee naar huis.

Christine, verslaggever, en Lieve, huisfotograaf